

«Fileprobleem oplossen met mobiliteitsbonnen»

VERKEER
DIEPENBEEK

Guy THUWIS

«Als tol noodzakelijk is om files op te lossen, geef dan elke burger een pakket gratis toegangstickets voor de filegevoelige wegen. Door slechts een beperkt contingent van deze *mobilitéitsvouchers* op de markt te brengen, verdwijnt het fileprobleem.» Dat stelt LUC-econoom Lode Vereeck. Het idee is vorige zomer al gelanceerd door KMO-minister Gabriëls. Vereeck, destijds kabinetsmedewerker van Gabriëls, heeft het nu verfijnd en overgemaakt aan verkeersminister Isabelle Durant.

LUC-prof Lode Vereeck pleit voor toegangstickets op filegevoelige wegen

Dat de economie en het milieu erg te lijden hebben onder het fileprobleem, is een open deur in trappen. Twee of drie bedrijven ondervinden hinder van files en worden geconfronteerd met groeiende transport- en personeelskosten. Pendelaars naar Brussel en Antwerpen moeten alsmat vroeger uit de veren om tijdig op hun werk te geraken.

Vraag en aanbod

Het mobiliteitsprobleem kan volgens professor Vereeck van de onderzoeksgroep beleidsmanagement van het LUC niet met één individuele maatregel aangepakt worden. «Er is duidelijk nood aan een geïntegreerde visie. De basisoplossing is altijd dezelfde: vermeerder het aanbod en verminder de vraag.» Uitbouw van een efficiënt openbaar vervoer, een betere ruimtelijke orde-

ning, carpoolen en thuiswerken, betere wegen, ... Het zijn allemaal bekende maatregelen om het aanbod te verbeteren.

Om de vraag naar mobiliteit te verminderen, wordt klassiek gedacht aan rekeningrijden, tol of hogere brandstofprijzen. Vereeck heeft daar nu een origineel alternatief op bedacht. Zijn inspiratie vond hij bij de onderwijsvouchers in de Verenigde Staten, een systeem van gratis toegangstickets voor het onderwijs. Dit idee kan volgens Vereeck ook toegepast worden in het wegverkeer. «Elke burger krijgt dan van de overheid een bepaald aantal gratis mobiliteitsvouchers die recht geven om op de filegevoelige wegen te rijden. De niet-gebruikte vouchers kunnen verkocht worden aan weggebruikers die een grotere behoefte hebben aan mobiliteit.»

Eco-bonus

Voor de technische uitvoering denkt Vereeck aan elektronische scanning of tolhuisjes bij het oprijden en verlaten van een filegevoelige weg. De handel in toegangstickets zou verlopen via een elektronische beurs op het internet. Mensen die niet op de elektronische snelweg zitten, zouden hun vouchers kunnen (ver)kopen bij de gemeentebesturen of postkantoren.

Vereeck ziet een hele reeks voordelen in het systeem van mobiliteitsbonnen:

«Omdat het aantal toegangstickets beperkt is tot de maximale capaciteit van de weg verdwijnt het fileprobleem. Het systeem is sociaal rechtvaardig omdat iedereen er gratis gebruik van kan maken. Niet-gebruikers kunnen hun vouchers verkopen en krijgen dus een *eco-bonus*. Veelgebruikers zullen door de kostprijs worden aangezet tot gebruik van alternatief vervoer. Het systeem bevordert ook carpooling omdat bijvoorbeeld drie mensen in één auto over drie vouchers beschikken en dus langer gratis kunnen rijden. Om het wonen in steden te bevorderen en de mobiliteitsknoop minder strak te maken, kunnen inwoners extra vouchers krijgen. Dit zou perfect kunnen voor de inwoners van de stad Antwerpen. Het systeem bevordert ook werken in eigen streek. De opbrengst van niet-gebruikte vouchers kan namelijk de minderverdiensten in marginale regio's compenseren.»

Het is nu afwachten geblazen of vervoersminister Durant wa ziet in het idee van Vereeck. Voorlopig heeft zij met de hervorming van de NMBS wel andere kopzorgen.

Foto: Ludo MARIËN

File op de E313 naar Antwerpen. Met mobiliteitsvouchers zou dit probleem misschien voorgoed van de baan zijn.